

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lutego 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

Prezes SN Tadeusz Ereciński

w sprawie ze skargi pozwanej
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w O.
z dnia 30 maja 2007 r., sygn. akt I C (...),
w sprawie z powództwa Banku A.(...) SA w W.
przeciwko M. P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 2 lutego 2010 r.,

odrzuca skargę

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 30 maja 2007 r. Sąd Okręgowy w O. częściowo uwzględnił powództwo Banku A.(...) S.A.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia pozwana wносиła o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących

stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wyjątek od wskazanej zasady przewidziano w art. 424¹ § 2 k.p.c. W sytuacji, gdy strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, dopuszczalność skargi uzależniona jest od kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek: istnienia wyjątkowego wypadku oraz występowania niezgodności z prawem o kwalifikowanym charakterze, wynikającej z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela.

W przedmiotowej sprawie taki wyjątkowy wypadek nie występuje. Strona skarżąca, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego apelacją, która z powodu nieopłacenia została odrzucona. Niezaskarżenie wyroku nastąpiło więc nie na skutek wyjątkowych okoliczności lecz w wyniku nieprawidłowego działania pełnomocnika. W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06 (niepubl.) stwierdzono, że nie jest rzeczą Sądu Najwyższego, przedstawianie bliżej konkretnych okoliczności, które mogłyby przemawiać za potraktowaniem sytuacji jako wyjątkowej w rozumieniu powyższego przepisu, niemniej jednak można przykładowo wskazać, że istnienie takiego wyjątkowego wypadku może wchodzić w rachubę w sytuacji, gdy strona nie skorzystała z przysługującego jej środka zaskarżenia z powodu ciężkiej choroby, katastrofy, klęski żywiołowej lub uzyskania błędnej informacji od pracownika sądu. Strona skarżąca jakiegokolwiek tego typu okoliczności nie wskazała.

Nie została spełniona również druga przesłanka przewidziana w art. 424¹ § 2 k.p.c. W wypadku powołania się na naruszenie podstawowych zasad porządku prawnego konieczne jest bowiem wykazanie, że dana zasada istnieje i ma podstawowe znaczenie dla porządku prawnego oraz dokładne określenie w jaki sposób doszło do naruszenia tej zasady w wyniku wydania orzeczenia. Gdy zaś skarżący powołuje się na naruszenie konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela niezbędne jest oprócz wskazania danej zasady, powołanie przepisu Konstytucji, z którego zasada wynika oraz dokładne określenie sposobu jej naruszenia. Powołanie się przez stronę skarżącą na naruszenie przez prawomocne orzeczenie zasady swobody działalności gospodarczej, zasady praw podmiotowych oraz konstytucyjnego prawa obywateli do zaskarżenia wyroku sądu wydanego w pierwszej instancji jest ogólnikowe i przez to nie może być skuteczne.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego niewykazanie przez skarżącego, że zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi o stwierdzenie

niezgodności z prawem prawomocnego, niezaskarżonego orzeczenia sądu pierwszej instancji, powoduje odrzucenie skargi przez Sąd Najwyższy (postanowienia z dnia 9 lutego 2006 r., IV CNP 41/05, z dnia 6 grudnia 2006 r., V CNP 142/06, z dnia 18 grudnia 2006 r., IV CNP 115/06 oraz z dnia 13 lutego 2007 r., I CNP 85/06, niepubl.).

Skarga podlegała odrzuceniu również z innych przyczyn. W art. 424⁵ k.p.c. określone zostały wymagania, którym powinna odpowiadać skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Każde z nich jest indywidualne i niezależne, a zatem każde powinno być wyraźnie wyodrębnione i spełnione. Do omawianych wymagań skargi zaliczają się, między innymi, przytoczenie podstaw skargi oraz ich uzasadnienie (art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c.) i wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c.). Przepis wyraźnie odróżnia podstawy skargi (sprecyzowane w art. 424⁴ k.p.c.) od wskazania przepisu prawa, z którym orzeczenie jest niezgodne. Nie może więc budzić wątpliwości, że skarga musi zawierać każdy z tych elementów, odrębnie przedstawiony.

Przytoczenie podstaw skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i ich uzasadnienia polega nie tylko na ogólnym wytknięciu naruszeń prawa materialnego lub przepisów postępowania i wskazaniu przepisów, które zostały naruszone (z podaniem numeru, artykułu, paragrafu lub ustępu), ale także na wyjaśnieniu, na czym to naruszenie polegało. Należy też pamiętać, że w wypadku omawianej skargi wytykane w ramach podstaw naruszenia prawa muszą stanowić przyczynę niezgodności z prawem zaskarżonego orzeczenia. Nie wystarczy więc przytoczenie samych naruszeń; konieczne jest również wykazanie normalnego związku przyczynowego między nimi a niezgodnością orzeczenia z prawem. Skarga strony pozwanej nie czyni zadość istotnemu wymaganiu przewidzianemu w art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c., powołano wprawdzie przepisy, z którymi ma być niezgodne zaskarżone orzeczenie, nie uzasadniono natomiast, w sposób odpowiadający powyższym wymaganiom, na czym polegało naruszenie tych przepisów.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu (art. 424⁸ § 2 k.p.c.).